

İŞÇİNİN SESİ

Toplu Sözleşme ve Devrimci Tutum Nedir?

Emine Engin

Emperyalizmin çömezi Türkiye kapitalizmi ilke-mizi derin bir ekonomik bunalıma sürükledi. Türkiye uzun bir süredir devrimci durum yaşıyor.

Burjuvazi işçi sınıfımızın, emekçilerin devrimci kaynaşmasını bastırarak ve bunalımın yükünü onların sırtına daha çok bindirmek için uğraş-ıyor. Bu amaçla iki elini *birden* kullanıyor. Bir eliyle tutmaya, yığınları pasifize etmeye, öteki eliyle vurmaya, terör estirmeye çalışıyor. Küçük bir azınlığın milyonlar tutması da, onlara varması da güçtür. Bu nedenle, hem tutmada hem vurmada 'başarılı' olabilmekten yolu, önce karşı saflarda beşinci kolu oportünizm aracılığıyla bulanıklık yaratmaktan geçiyor.

Gerçekten şu son iki yıla dönüp bir bakalım. CHP'nin yarattığı sahte umutları, faşist ci-nayetleri, Kürt halkına karşı kanlı kıyımları, sıkıyönetimi, emperyalizmin artan küstahlığını, başkaldıran oportünizmi ve "solcu"luğu hep birlikte siyaset sahnesinde görüyoruz. Sahneye değişik aktörler, değişik rollerde çıkıyorlar. Ama bütün olarak oyun bir işlev görüyor: İşçi sınıfımızın, emekçi yığınların savaşımını dur-durmak, geriletme, zayıflatma.

Ve geliyoruz toplu sözleşmelere!
Toplu sözleşmeler konusunda büyük bir oyun, son yılların en büyük oyunu oynanıyor!

İşçiyiz güçlüyüz devrimlerde öncüyüz

İşbirlikçi tekelci burjuvazi ilke ekonomisini çarpıtarak, bu çarpık temelde aşırı sömürüye dayanarak tekelileşti. Ancak çarpık ekonomi büyüdü, "sorun"lar da büyüdü. Nasıl üstesinden gelecekti bu "sorun"ların?

İşin özü şu: İşbirlikçi tekelci burjuvazi ilke ekonomisini çarpıtıp, aşırı sömürüyle varlık bulmuştu. Ama şimdi çarpık ekonominin önüne çıkardığı sorunları "çözmek", varlığını sürdürme için sömürüyü daha da artırmaya gereki-yordu.

Aşırı sömürünün varlığı altında sömürüyü daha da artırmak demek, en önemli üretim gücü olan işçileri, emekçileri açlığa sürüklemek, onları yıpratıp, eskitmek demektir. Başka bir deyişle, Türkiye'de, üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasındaki çelişki keskinleşmiştir.

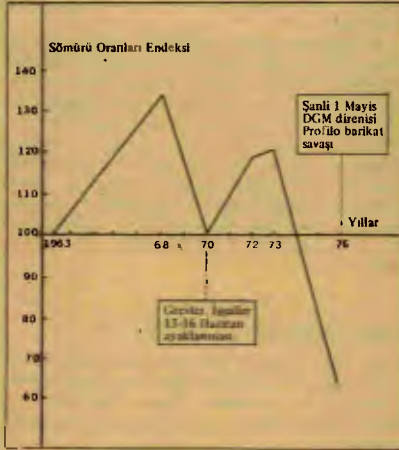
İşte 1960'lardan bu yana Türkiye'nin toplumsal siyasal yaşamında gözlenen olayların, devrimci durumun ve faşizm tehlikesinin altında yatan *küçük şerit* üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasındaki keskinleşme budur. Bu, proletaryayla işbirlikçi tekelci burjuvazi arasında sert sınıf savaşlarında en açık yansıması.

1960'ların başından beri, işbirlikçi tekelci burjuvazi sömürüyü artırmaya çabalyor. Bunu dayatıyor. İşçi sınıfı buna karşı savaşıyor. Ve bu savaşta hep karşısında devletin tankını, topunu, uçağını, jandarmasını, polisini, sıkıyönetimini buluyor. Grevler savaş alanına dönüyor. Barikat savaşları çıkıyor. Çünkü uzun yıllardır Türkiye'de, işçi sınıfının ekonomik istemler için savaşımı, nesnel olarak, üretim güçlerini savunma işlevi görmekte, işbirlikçi tekelci kapitalizmin kokmuş üretim ilişkilerini zorlamaktadır. Devrimci bir nitelik kazanmaktadır.

Uzun yıllardır süregelen sert sınıf savaşlarını rakamlar açık seçik yansıtıyor. Yürükoğlu yoldaşımızın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında verdiği sömürü oranlarına 1976 yerlerini de ekleyip bakalım.

15-16 Haziran şanlı bir işçi ayaklanmasıdır. Ama henüz işçi sınıfı, o aşamada yalnızca kendi haklarını savunuyor. 1976'da ise 15-16 Haziran deneylerine ileri bir sınıf bilincini de eklemiş ve ülke çapında emeğin savunucusu olarak yumruğunu vuruyor. DGM yasaasının yöneldiği bütün emekçilerin haklarını işçi sınıfı savunuyor. "İşçiyiz güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz" diyor.

Rakamlarımız 1976'da bitiyor ama 1978'e dek olan gelişmeler de ortadadır. 1 Mayıs'ın he-mek ardından, onbinlerce metalurji işçisi yığın-sal greve çıktı. Bu grevde "sosyalizme açılan ileri demokratik devrim", "yaşasın proletarya enter-nasyonalizmi" belgileri yükseltildi. 1976'nın şanlı savaşlarının da ardından gelen bu devrimci grev, köyden, kentten yığın-sal dayanışma gördü. İşçi sınıfı savaşlarıyla tüm emekçilerin güvenini, gönülünü kazanmıştır. Proletarya hegemonyası ya-sama geçiyordu.

Türkiye Yapım Endüstrisinde Sömürü Oranları*						
Yıllar	1963-1976 Sömürü Oranları %			Yıllara göre sömürü endeksi 1970=100		
	1. yöntem	2. yöntem	3. yöntem	1. yöntem	2. yöntem	3. yöntem
1963	337	263		102	102	
1968	443	337		134	147	
1970	331	257	306	100	100	100
1972	394			119		
1973	399	315	370	121	123	121
1976	216	280	315	65	109	103

* (Bak: "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye", 4. baskı, s.65)

Ne görüyoruz? Bu rakamlarda 1968-70 yıllarının yığın-sal grevlerini, fabrika işgallerini, 15-16 Haziran ayaklanmasını, 12 Mart'ı, şanlı 1976 1 Mayıs'ını, DGM direnişini, Profilo-ları görüyoruz. İşçi sınıfımızın yükselen savaşım işbirlikçi burjuvaziye geriletildiğini görüyoruz. Ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin sömürüyü daha da artırmak için çabaladığını, bunun için 12 Mart'ı

dayadığını görüyoruz.

İşçi sınıfımız savaşlarıyla, işbirlikçi tekelci burjuvazinin aşırının da aşırısı sömürü dayatma isteğini geriletmiştir. Ama örneğin 1976 yılına bakalım. 1976'da sömürü oranı gerilemiştir. Ne var ki aynı yıl ortalama ücretler 115TL'dir. Ve bu nitelsiz işgücü değerinin ancak %60 kadardır. Bu da gösteriyor ki işçi sınıfımızın ekonomik haklar için savaşımı bir üç kuruş beş kuruş soru-nunun ötesindedir. İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin dayatmalarına karşı emeğin savunusudur.

Sömürü oranlarına baktığımız zaman iki yıl dikkati çekiyor. 1970 ve 1976. Bu yıllarda işçi sınıfımızın savaşları işbirlikçi tekelci burjuvazi-nin sömürüsünü geriletmiş. Ama *nasıl* savaşları geriletmiş? Her ikisinde de yüzbinlerle sokak-lara dökülmüş, sel gibi akmış, ordusunu, polisini yenmiş, Şehitler vermiş. Burjuvaziye bileğinin gücünü göstermiş.

İşbirlikçi-tekelci burjuvazinin devleti aşırı sömürünün bekçisidir. İşte 1970'de de, 1976'da da işçi sınıfının savaşları bu bekçiyi doğrudan karşısına almıştır. Birinde Sendikalar Yasasını, ötekinde DGM Yasasını çıkartmamıştır. Bu yıllarda işçi sınıfımız, bekçiyi doğrudan hesap-laştığı, yumruk yumruğa geldiği için sömürüyü geriletmiştir.

1978-1979'da işçilerin, emekçilerin yaşam dü-zeyi geriledi. Öte yandan işbirlikçi-tekelci burju-vazinin kârları milyarlarla sayılıyor.

Buna karşın, bakıyoruz, uzun bir siredir burjuvazinin ağzında "özveri" sözleri dolaşıyor. Emperyalizm de bu yönde dayatıyor.

İşbirlikçi tekelci burjuvazi son yıllarda işçile-rin, emekçilerin bazı kazanımlarını fiyatları fırlata-rak geri aldı. Ama bu yetmiyor. İşsizlik, pahalılık gibi sorunları o da "çözmek" istiyor. Nasıl "çözmek" istiyor? İşçileri, emekçileri öyle ko-şullarda çalıştıracak ki, tüketecek.

İşçileri, emekçileri *fiziksel olarak* eritecek. Böylece işsizlik sorununu "çözecek". Ücret giderlerini yoka yakına indirince, pahalılık soru-nunu da "çözmüş" olacak. Pahalılık sorunu "çözülünce" ucuz mallar üretip, dış satış artırarak döviz sorununu da "haffletecek".

İşte emperyalizmin çömezi tekelci kapitalizm kendi yarattığı sorunları, işçileri, emekçileri 40'ında mezara sokarak "çözme"yi" düşlüyor. İs-tenen "özveri" işçinin, emekçinin, çocuğuyla, torunuyla birlikte ömrüdür. Faşizmdir.

"Ne alt sınıfların ezilmesi, ne de üst sınıflar arasında bunalım devrimi getirebilir. Eğer bir ül-kenin pasif baskı durumunu aktif bir isyan ve ayaklanmaya çevirmeye yetenekli bir devrimci sınıfı yoksa, bunlar yalnızca o ülkenin çürümüşünü getirebilir" (Lenin, c.19, s.223), diyor Lenin. İşte *faşizm* bu çürümüşün *örgütlenmesidir* ve ona karşı savaşta herşey proletaryanın devrimci yeteneğine bakar.

Bizim işçi sınıfımız devrimci yeteneğini 15-16 Haziran ayaklanmalarıyla, DGM direnişle-riyle, Profilo-larla, MESS'e karşı devrimci grevle-riyle kanıtladı. Bu yeteneğin önüne çekilen her türlü seti yıkacaktır. Ülkeyi çürütürmeyecek, halkımızı tüketmeyecektir. Bunu yapacak emperyalist zincirin önemli bir halkasını kopartacak, çürük bir Türkiye'nin tüm bölgede saçacağı zehiri atacak, dünya devrimine ve bu yoldan dünya barışına kalıcı katkı yapacaktır. Bu işçi sınıfımıza yüklenen ulusal ve enternasyonalist bir görev ve onurdur.

Proletaryanın devrimci yeteneği oportünizmi yıkacaktır

İşçi sınıfımız 1960'lardan başlayarak savaşımını yükseltti. Şanlı devrimci savaşlar verdi. Bu savaşlarıyla devrimci deneyim kazandı. Tüm emekçileri harekete geçirdi, başlaştıkları kazandı. Yumruğunu vurdu, tüm emekçiler için demokratik haklar kazandı. Kısacası işçi sınıfımız devrimci yeteneğini dosta düşmana kanıtladı.

1978'den bu yana yığımsal devrimci savaşlar durakladı. İşçilerin, emekçilerin yaşam düzeyi geriledi. Pahalılık silahıyla uygulanan bu ekonomik şiddetin yanısıra, faşist tiranlığı yükseldi. Nedir bunun altında yatan? Bunun altında yatan, işçi sınıfımızın dosta düşmana kanıtladığı devrimci yeteneğinin önüne dört bir koldan set çekilmesidir.

1977'de burjuvazinin yaydığı boş umutlar karşısında TKP'nin seçim platformu, yayılan sahte umutları körikleyici nitelikte oldu. TKP'nin de köriklediği boş umutlar etkili olduğu anda, burjuvazi devrimci sendikalara saldırdı. DİSK'in başına işçilerin ekonomik savaşımını bile durduracak, tabanın baskısı karşısında durduramazsa, en azından devrimci nitelik almasını diye onu dizginleyecek sendikacılar oturttu.

Daha sonraki gelişmelerde, boş umutları yığınlar arasında büyük ölçüde yıkıldı. Faşist teröre karşı önemli bir öfke birikti. Ama işçi sınıfı içinde devrimci birikim dört bir koldan dizginlendi. Örneğin, Lassa'da işveren canı istediği gibi militan işçileri isten attı. Buna karşı bütün işçiler direnişe geçtiler. Lastik-İş yöneticileri "yasal olmadı" için direnişi bastırdılar. Soda işçileri, bir başka örnek. Çoluk çocuk Ankara kapılarını yürüdüler. Ama hem sendika, hem oportünistler bu eylemi tıkaz ettiler. TKP'nin Sesi Radyosu, "CHP'li sayıların gösterdikleri ilgi"yi duyurmanın ötesine geçmedi.

Oportünistler, CHP'den "soutlanmamak" için bilinçli işçilerden soutlandılar. İşçi sınıfımızın devrimci yeteneğine güvenmediler. Onlara devrimci propaganda, ajitasyon yerine tıkaz eylem önerileriyle gittiler. Bilinçli işçiler tıkaz eylemin çıkar yol olmadığını görecektüydüler. Tıkaz eyleme çıkmadılar.

Sözün kısası, işçi sınıfımız içinde savaşım isteği biriktikçe birikti. Bu istek bir yandan sarı, pembe, renk renk sendikacılık tarafından, yani *kendilindenlik düzeyinde* bile hapsedilmeye çalışıldı. Ama onun bu düzeyde hapsedilmesinin ana sorumlusu bilinçli devrimci eylemleri engellenen oportünizm oldu.

Türkiye'de devrimci durum var ve *derinden* büyük bir enerjiyle olgunlaşıyor. Ulus çapında bunalıma doğru ilerliyor. Bilinçli proletarya içinde devrimci birikim patlama noktalarına erişiyor. Geniş köylü yığınlarda hoşnutsuzluk birikiyor. Kürt halkı zulme yeter diyor. Adana ve çevresinde küçük çapta bir iç savaş yürüyor. Ordu içinde laçkahıklar, tüm tantanaya karşı çıkmış. Tüm bunların yanısıra, 14 Ekim seçimleri, burjuvazinin yönetmezliğini daha da açık ortaya çıkaracak.

Burjuvazi bunları görüyor. Bir yandan yığınlardaki birikimi örtbas etmek için, 14 Ekim seçimlerini, sahte umutları tazelemek, yeni sahtelikler yaymak için kullanıyor. Öte yandan, işçi sınıfını toplu işten çıkarmalara tehdit ediyor. Sıkıyönetim silahlarını işçilere doğrultmuş beklıyor. Patron hükümet lokavt ilan ediyor. Burjuvazi devrimci proletaryanın önüne çekilen setleri yıkıp geçebilecek olan devrimci yeteneğinden korkuyor. Proletaryanın ve emekçi yığınların başkaldırmasından korkuyor. Bunun için, tüm önlemlerin yanısıra bir de askerel diktatörlük tezgâhlıyor.

Patlayıcı maddenin böyle sıkışık olduğu bir ortamda toplu sözleşmeler geliyor. Oportünizm bu kez de toplu sözleşmelere gereken önemi vermiyor, yanlış yol gösteriyor.

İşçi sınıfının, emekçilerin "yaşam standardı sorunu da bir ilke sorunudur" (Lenin, c.18, s.88) diyor Lenin. Bugün Türkiye'de bu en önemli bir ilkesel sorundur. Çünkü son yıllarda işçilerin, emekçilerin yaşam koşullarındaki gerileme, başlı başına siyasal anlam taşıyor. Bir yandan ekonomik şiddet, öte yandan ekonomik savaşımı bile

engellemek, dizginlemek, yığınlara boyun eğdirmenin bir yoludur. Kokuşmuş üretim ilişkilerini ayakta tutmanın gereğidir. Bunun için kendisi başlı başına siyasal bir tuzaktır. Oportünistler işte bu tuzacı işçi sınıfına gösteriyorlar, dolayısıyla onun bu tuzaca düşmesini getiriyorlar.

İşçi sınıfımızın ekonomik haklar savaşımı zaten uzun yıllardır devrimci bir nitelik kazanıyor. "Liraya üç kuruş" ekleme boyutlarını aşmış, ülke çapında emeğin savunusuna dönüşüyor. Karşısında hep devletin tankını, sıkıyönetimi, hükümeti buluyor. Türkiye'de siyaset adına, 14 Ekim seçimleri adına ekonomik haklar savaşımını küçümsemek, özünde devrimci eylemden kaçmaktır. Oportünistler devrimci eylemden kaçıyorlar.

Oportünistler toplu sözleşmelerde görmek istediklerini görüyorlar. Gözleri o denli başka taraflara çevrilmiş ki, işçi sınıfımızın devrimci yeteneğini görmüyorlar. O sınıf ki nice devrimci savaşlardan geçmiş. Neden kendi haklarından ve ücretlerden başlayarak, tüm emekçiler adına sesini yükseltmesin? Neden tüm emekçilerin sözcülüğünü yaparak burjuvaziye "sizin yarattığımız bunalımın yükünü biz çekmeyeceğiz" demesin? Neden ülkeyi devrime götürmesin?

Toplu sözleşmelerde devrimci tutum

Son yıllarda işçi sınıfının gerçek ücretleri 12 Mart'ın da gerisine düştü. Tüm emekçilerin yaşam düzeyi geriledi. "Özveri" gevemeleri ardında burjuvazi, 1971 sonrasında şanlı savaşlarla elde edilmiş bazı kazanımları pahalılık silahıyla geri aldı.

Bu durumda toplu sözleşmeler geldi. Ve önümüze bir dizi soru koydu: İstemlerimizi nasıl belirleyeceğiz? İstemlerimiz neler olmalıdır? İstemlerimizi nasıl koparıp almamız?

Bu sorulara değişik yanıtlar, farklı tutumlar çıkıyor. Bunlar arasında doğruyu seçmek, yalnızca işçilerin değil, tüm emekçi halkın ekmeği, sağlığı, çocukların geleceği açısından büyük önem taşıyor.

Sorulara getirilen yanıtlarda genel olarak üç çizgi çıkıyor. Bir, burjuvazinin sendikal hareket içindeki doğrudan uzantısı olan *sarı sendikacılıktır*. İkincisi, işçi sınıfı adına konuşan ama gerçekte küçük burjuva görüşleri sendikalara taşıyan *ortacılık ve oportünizm*dir, yani *pembe sendikacılıktır*. Üçüncüsü ise her alanda işçi sınıfının çıkarlarını ikircimsiz savunan *Leninizmdir*. Birinci ve ikinci çizgiler kimi sendikacılar ve uzmanlar arasında yaygındır. Üçüncüsü ise, özellikle işçi baş temsilcileri ve bilinçli işçiler arasında ağırlıktadır.

Gerçekçi istem nedir?

Önce "istemlerimizi nasıl belirleyeceğiz?" sorusunu alalım. Bu soruya herkes aynı yanıt veriyor, "gerçekçi bir biçimde" diyor. Ama gerçekçi istem anlayışında üç çizgi yine kendini açığa veriyor.

1. *Birinci görüş*, "Gerçekçi istemin ölçüsü o gün için burjuvazinin ne verebileceğidir" diyor. Burjuvaziye kalırsa, o hiç vermek istemez. O zaman bu anlayışı savunanlar neden "istem" ileri sürmek için kendilerini yoruyorlar diyeceksiniz?

Gerçekte böyle değil. Burjuvazi hiç vermek istemez ama veriyor gözükmek ister. Başka türlü işçileri, emekçileri yatıştırır. İşte bu anlayışı savunanlar, burjuvazinin "veriyor gözükmek" taktiğinin işçiler arasında uygulayıcılarıdır.

2. *İkinci görüş*, "Gerçekçi istemin ölçüsü işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğudur" diyor.

Bu görüşü ne yazık ki, TKP içinde boy veren oportünizmin organı durumunda sokulan *Atılım* savunuyor. *Atılım*'ın Ağustos sayısında şöyle deniyor: "...istemlerin gerçekçiliğinde ölçü burjuvazinin ne kadar verebileceğini değil, işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğudur."

Aynı görüşü Devrimci Yol çizgisinde olan *İşçilerin Sesi* gazetesi de savunuyor ve şöyle diyor: "Asgari ücretin düzeyine ilişkin talep, mevcut ekonomik demokratik mücadele olanakları ve boyutları gözönünde tutularak elde edilebile-

cek azami düzey olarak tesbit edilmelidir" (abç) (*İşçilerin Sesi*, 8 Mayıs 1979, sayı: 2, sayfa:8).

Böylece aralarında büyük ayrılıklar varmış gibi gözükken iki görüş aynı özde birleşiyor: Alınabilirlik ölçütü.

Bu ters mantıktır. Ve birinci görüşün öteki yüzü *İşçilerin Sesi* için bu mantık doğaldır. Ama işçi sınıfımızın her alanda önünde yürümekle yükümlü olan *Atılım*, bunu yaparak, işçi sınıfının bilincini bulandırarak, alma gücünü azaltıyor.

3. *Üçüncü görüş* Lenincilerin savunduğu görüşür. Bu görüşe göre gerçekçi istemin ölçütü, genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygun olmasıdır.

Lenin şöyle diyor: "Eğer biz, bir istemin 'uygulanabilirliğinden' onun genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına* değil de, ekonomik ve siyasal koşulların o günkü durumuna uygunluğunu anhyorsak, bu tamamen yanlış bir ölçüttür" (Lenin, c.4, s.248) (abç).

İşte gerçekçi istemin Leninci anlamda tek ölçütü genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygundur*. Gerçekçi istem ne burjuvazinin verebileceği ne de işçi sınıfının o gün için alabileceği ile kısıtlıdır.

Toplumsal gelişme son çözümlemede üretim güçlerinin gelişmesi demektir. Üretim güçleri üretim araçlarından ve emekten oluşur. Üretim güçlerinin gelişme düzeyinin ölçütü üretim araçlarıdır. Ana üretim gücü ise emektir. Emek olmadan üretim araçları ne üretilebilir, ne de kullanılabilir.

Bunun ışığında toplu sözleşmelerde "genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygun" istemi nasıl anlayacağız? Üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği tüm olanaklardan işçilerin yararlanmasını istemek olarak anlayacağız.

İşgücü, insanın üretim yaparken harcadığı kafa ve fiziksel enerjidir. Kapitalizmde işgücü de alınan, satılan maldır. İşgücünün değeri, bir işçinin aleliyle birlikte fiziksel, iş eğitimi ve tarihsel olarak belirlenmiş toplumsal kültürel gereksinimlerinin karşılığıdır. Onların değeri ise üretim güçlerinin genel gelişme düzeyini yansıtarak ortaya çıkar. Bu nedenle kapitalizmde üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği olanakların *en alt* sınırı işgücünün değeridir.

Öyleyse işçilerin toplu sözleşmelerde *en azından* işgücü değerini islemeleri gerektirir. Hatta istememeleri gerçekçi değildir.

Eğer kapitalizm işgücünün değerini karşılamıyor, hele ki fiziksel sınırına dek, onun da altına düşürüyorsa, ana üretim gücü olan emeği öldürüyor demektir. Üretim araçlarından da gereği gibi yararlanamıyor demektir. O kapitalizm artık toplumsal gelişmeye ters düşüyor. Bu durumda işçilerin işgücü değerini istememeleri, yalnızca burjuvaziye "özveri" değil, toplumsal gelişmeye de terstir. Öte yandan, kapitalizm altında gerçekleşmesi gereken böyle basit bir islemi bile kazanmak, artık *üretim ilişkilerinin değıştirilme*le bağlıdır.

İşte bunun için sarı sendikacılar ve oportünistler gerçekçi istem ölçütünü çarpıttılar. Bir "burjuvazinin verebileceği" diyerek aşıktan eski üretim ilişkilerini savunur. Ötekisi, "işçilerin alabileceği" diyerek toplumsal gelişmenin bayrağını işçi sınıfının elinden almaya çalışır. İşçi sınıfının üzerine düşen toplumu ileri götürme misonuna set çeker.

Gerçekçi istem, genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uyan istemdir. Birakalım Leninciliği, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin kararı değil de, ülke ekonomisini, toplumun geleceğini düşünen her demokrat, her ilerici, her sendikacı gerçekçi isteme ancak böyle yapılabilir.

İstemlerimiz genel olmalıdır?

Gerçekçi istem yaşayışını aklıda tutarak, gelelim yeni bir soruya: İstemlerimiz neler olmalıdır? Bu soruya da üç yanıt çıkıyor. Ancak ilk ikisi, istemlerimizin genel olması gerektiğini soylor-

miş gibidir ama aslında tam da neler olmaması gerektiğini gösteriyor.

1. Sarı sendikacılar, fiyat artışlarının önünde ücret artışı istememeyi, ücretlerin dondurulmasına karşı çıkmayı ve daha çok kıdem tazminatı, iş güvenliği ve iş sürelerinin kısaltılması gibi kalıcı kazanımlara "önem" verilmesi gerektiğini savunuyorlar.

Bir kez fiyat artışlarının önünde ücret artışı istememek, gerçekte ücretlerin dondurulmasını kabul etmek demektir. O zaman ücretlerin dondurulmasına karşı çıkmak ne anlama geliyor? Bu sarı bir sendikacının işçilerin yüzüne bakabilmesi için söylenmesi gereken bir sözdür. Patronlara şöyle bir mesaj taşıyor:

"Gerçek yaşamda ücretleri ister dondurun, ister azaltın. Ama sizinle ücretlerin dondurulmasını konusunda açık ve resmi bir anlaşmaya giremeyiz. Girersek, sendika tabanında gerçek yüzümüz açığa çıkar".

Ücretlerde burjuvaziye ödün verip, işçi ailelerinin 40'ından sonra kalcılığını tehlikeye düşüren bu görüşün, "kalcı kazanımlar"dan söz etmesi komik oluyor. İşçiler için en kalıcı kazanımın bu gibilerini işçi sınıfının yanına yaşıtırmamaktır.

2. *Atılım*, Ağustos ayında gerçekleşen ücret artışına "açıklık" getirmişti. Eylül ayında da istemlerin ne olması gerektiğine "açıklık" getiriyor.

Önce işbirlikçi tekelci burjuvazinin toplu işten çıkarma tehditlerine, sıkıyönetimi işçilerin üstüne sürme çabalarına (çabaya ne gerek var ki?) değiniyor. Hükümetin sıkıyönetimi uzatarak, grevleri erteleyerek, işçilere karşı lokavt uygulamaları işbirlikçi holdinglerin çağlarını yönünde tutum aldığını belirtiyor. Sonra şöyle diyor:

"Bu saldırıların amacı bunalımın yükünü işçi ve emekçilere yüklemek, işçi ücretlerini dondurma, sosyal hakları sınırlama, sömürüyü daha da artırmaktır. Buna karşılık, işçi sınıfı, daha yükselecek hayat pahalılığını da karşılayacak biçimde satın alma gücünü artıran ücretler istiyor. İşgüvenliğinin sağlanması, hak grevlerinin tanınması, lokavtin yasaklanması, çalışma süresinin düşürülmesi, işçi sağlığının korunması, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, gizli oy açık sayımlı referandum gibi istemleri ileri sürüyor. İşçilerin bu en temel ortak istemleri, sendika ve konfederasyonların önüne holdingler düzeyinde, ulusal çapta sendikal eylem birliği görevini koyuyor" (abc).

Aynıklarımla bu genel sözleri, bakalım *Atılım* ne diyor: "...daha yükselecek hayat pahalılığını da karşılayacak biçimde satın alma gücünü artıran ücretler". Ağustos ayında gerçekleşen ücret artışı işçi sınıfının alabileceği istem diye tanımladığına göre, Eylül ayında herhalde işçi sınıfının gücünü tartışmış ki bu istemi ileri sürüyor. Ama bu istem de gerçekçi değildir.

Bir kez, *Atılım* burjuvazinin ücretleri dondurmak istediğini söylüyor. Bu doğru değildir. Gerçekte burjuvazi ücretleri düşürmek istiyor.

İkincisi, *Atılım*'in önerisi "daha yükselecek hayat pahalılığını" hesaba katıyor ama yükselmiş ve işçilerin gerçek ücretlerini 12 Mart'ın da altına düşürmüş olan hayat pahalılığını hesaba katmıyor. Böylece, "bunalımın yükünü taşımayacağız" sözü, "bunalımın yükünü bundan daha çok taşımayacağız" anlamını kazanıyor. Ve bu da işçi ücretlerinin 1971 düzeyinde dondurulması demek oluyor! *Atılım*'in önerisi böylece sarı sendikacıların da önerdiği sonuca ulaşıyor!

Üçüncüsü, "daha yükselecek olan hayat pahalılığını" ne olacağını nereden bileceğiz? Bilemeyeceğiz, çünkü emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi fiyat mekanizmasının işçinin kazandığını geri almak için kullanıyor. İşçi kazandığı ölçüde fiyatlar daha da artacaktır.

Dördüncüsü, fiyat mekanizmasının bu işleviyle bağlı olarak düşününce, *Atılım*'in önerisi gerçekçi değil, reformcüdür. Burjuvazi bu ücret artışını kabul edebilir, böylece hem işçileri "memnun" etmiş geçinir, hem de fiyatlarla daha çoğunu geri alır. Yani işçi sınıfının hem bilinci bulunur, hem de ücreti artmamış, halta azalmış olur. Yani *Atılım*'in önerisi, burjuvazinin gerçekten istediği sonuca varıyor! Ve bu noktada yine sarı sendikacılar bir oluyor!

Böylece *Atılım* güzel gözüken yuvarık sözler

ardında, bugün işçi sınıfı için can alıcı önem taşıyan ücret artışı sorununu geçiştiriyor, "küçümseyor".

Atılım'in ücretleri "küçümsemesi"yle, gerçekçi istem anlayışı arasında yakın bağ vardır. Gerçekçi istem, "işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğu"na göre tanımlanır, güç kavramı da çarpıtılmış oluyor. Bu anlayışa göre, işçi sınıfının gücü, gerçekçi istemler savunmasından ve onlar için iyi savaşmasından kaynaklanmıyor. Tersine, istemleri, ne kadar alabileceğine göre saptanıyor. Öyleyse ne kadar alabileceği nasıl saptanacak?

Lenin şöyle diyor: "İşçilerin saldırısı ne denli güçlüyse, yaşam standartlarını iyileştirmede kazanımları da o denli büyük olur. Toplumun sempatisi ve daha iyi yaşam koşulları hep savaşın yüksek derecede gelişmesinin sonuçlarıdır. Liberaller (ve likidatörler) işçilere şöyle derler: "Toplumun sempatisini topladığınız zaman güçlünüz". Marksistler ise işçilere değişik birşey söylerler: 'Güçlü olduğunuz zaman 'toplumun' sempatisini kazanırsınız'" (Lenin, c.18, s.85).

İşte *Atılım*'in "güç" anlayışı da toplumdun sempatisi ölçütünden kaynaklanıyor. *Atılım*, işçi sınıfının gücünü o ölçütle ölçüyor. Sağlam Önder'in deyişiyle "komünistler, sosyalistler, sosyal-demokratlar hem politik, hem de sendikal planda... tek cepheyle dikilememişler". Bu dikilememişliğe bakıp *Atılım*, işçi sınıfının istemlerini azaltıyor. Bir yandan da kendi anlayışına göre işçi sınıfına destek toplamak, onu "güçlendirme" için köylüye, esnafa, zanaatkara rasgele belgiler atıyor.

Atılım, işçi sınıfının gücüne, onun ağır baskı ve sömürüye karşı tüm emekçilerin devrimci sözcülüğünü yapması, proleter hegemonyası açısından bakmıyor. Böyle bakmadığı için de ücretleri, toplu sözleşmeleri "küçümseyip", ülkenin yazısına köklü bir ekti yapmaktan uzak olan seçimleri "büyütüyor". Toplu sözleşmelerin, burjuvazinin yarattığı bunalımın yükünü bizim çekmeyeceğimizi gösteren ücretlerden başlangıçta ucu olduğunu görmüyor.

İstemlerimiz neler olmalıdır?

Yukarıda sarı sendikacıların ve oportünistlerin istemler konusunda söylediklerini gördük. Şimdi üçüncü görüşe, Lenincilerin, bilinçli işçilerin savunduğu görüşe gelelim.

Emperyalistler ve işbirlikçi tekelci burjuvazi kendi kârları için ülke ekonomisini çarpıttılar. Çarpık temelin kokusu kıtlıkta, ayakta durabilmek için sömürüyü daha da artırmaya çalışıyorlar. "Onların" yarattığı bunalımın yükünü "bize" yüklemeye çabalyorlar. Ve bakıyoruz son yıllarda "özveri" mavalları ardında faturanın ilk taksitlerini ödetmişler. 1971 sonrasında şanlı savaşlar sonucu elde ettığımız ekonomik kazanımları geri almışlar. Sesimizi yükseltmezsek 1971 öncesini de, sağlığımızı da, ömrümüzü de, o şanlı savaşlarla bilek gücüneyle işgüvenliğimiz demokratik hakları da sevine sevine alacaklar.

Öyleyse biz de toplu sözleşmelerde onlara şöyle diyoruz: Evet baylar! Kapitalizmse onu da kurallara göre oynayın. Biz işgücümüzün karşılığını, kapitalizme göre bile verilmesi gereken bu hakkımızı istiyoruz!

Niteliksiz işgücü değeri, bir işçinin ailesiyle birlikte hem fiziksel, hem toplumsal kültürel gereksinimlerini karşılayacak ücrettir. Başka bir deyişle, olması gereken asgari ücret budur.

Kabaca somutlayalım. *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında, 1978 sonu için en az brüt 800TL asgari ücret gerektiği söyleniyordu (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.160). Fiyat artışlarını düşünürsek bu bugün en az brüt 1200TL eder. Bu da ayda net 20.000TL kadar eder.

Ayrıca Maden-İş Araştırma Dairesi, nisan ayında asgari ücretin net 12.000TL olması gerektiğini açıklamıştı. Aradan 6 ay geçti. Bu 12.000TL şimdi oldu net 15.000TL!

Niteliksiz işgücü değeri bütün Türkiye çapında bütün toplu sözleşmelerde ortak taban alınmalıdır. Bu net ortak tabana nitelik ve çocuk sayısı farkları eklenerek net ücret istemleri bulunmalı-

dır. Ve ortak taban her üç ayda bir fiyat artışlarına göre ayarlanmalıdır.

Niteliksiz işgücünün değeri, tüm işçilerin en düşük hakkıdır. Fabrikaya göre değışilen birşey değildir. Fabrikaya göre, çalışan işçilerin nitelik, kıdem durum değışebilir ama niteliksiz işgücünün değeri değışmez. Öyleyse ortak taban saptamadan fabrikaya göre ücret istemi saptamak, soruna işçilerin temel, değışmez hakları açısından değil, kapitalistlerin durumu açısından yaklaşmaktır. İşçileri ortak, değışmez hakları temelinde birleştirmek yerine, kapitalistlerin durumu temelinde bölmek demektir.

Ücret istemlerimizi net olarak saptamalıyız. Burjuvazi bizim ücretimizi brüt hesaplıyor. Üzerinden vergi kesiyor. Böylece işgücüne karşılık ödediği ücreti daha da düşürüyor. Bizi ilgilendiren, ücret olarak net elimize geçendir. Biz istemlerimizi net olarak saptamalıyız.

Yıllık paralı izin işgücü değerinin bir parçasıdır. İnsanım, işgücünü sürdürebilmesi için dinlenme gereksinimi vardır. Dinlendikleri süre aynı ücreti almaz, işçilerin en doğal hakkıdır.

Bayramlar da işgücünün değeri içindedir. İşçinin tarihsel olarak belirlenmiş toplumsal ve kültürel gereksinimidir. Bayramda da işçi en azından normal yömyeşini almaldır. Çalışmak zorunda kalırsa da çift yömyeşini ödenmelidir.

Yakacak ödenegi, ikramiye v.b. şeyler işvereni lütf yapıyor gösterir. İşgücünün karşılığını ödememek işçi işveren işleri ayrıntıya boğar. Ödemesi gereken ücreti üçe böler. Birini, işçiyeye "ücret" diye öder. İkinci parçayı yakacak yardımı, v.b. diye "lütf" olarak öder. Bu "lütf"un ardına sığınarak işgücüyü de cebbe atar. Biz bu üç parçayı birden ücretimiz olarak alırdık sonra, ancak o zaman yakacak ödenekleri, v.b. de ayrıca kazanmış hakları olur. Onlar da haklıdır, onlar da işçinin alınterinde, lütf değıldir. Lütf gibi gösterilerek, ücretlerimizden, haklarımızdan kesinti yapılmamasına dikkat etmeliyiz.

İşveren düşük ücret ödeyerek işçiyi uzun saatler çalışmaya zorlar. Hem artı deferi artırır, daha uzun sömürür, hem de işçiyi ülke sorunlarından uzak tutar. Bu nedenlerle 8 saatlik iş günü, bütün bir 36 saatlik hafta sonu tatil ve fazla mesalin kaldırılması istemlerimiz arasında olmalıdır.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarını, fabrika içindeki haksızlıkların yasalarla düzelmediği, ufak bazı yasalar olsa bile uygulanmasının denetlenmediği, bu konularda işverenlerin elinin "güçlü" olduğu bilinen bir gerçektir. Öyleyse fabrikada çalışan tüm işçiler ortak bir toplantıda en bilinçli işçiler arasında bir fabrika komitesi seçmelidirler. Bu komite iş koşullarını, iş kazalarını karşı işverenin alması gereken önlemleri, haksız yere işten çıkarmaları, işçilere karşı işverenin küstah tavırlarını, kadın, erkek işçiler arasında eşitsiz uygulamaları sorun edimneli ve gerektiğinde işverene ceza kesme yetkisi olmalıdır. Toplu sözleşmelerde bu yetki de kabul ettirilmelidir.

Böylece TOPLU SÖZLEŞME İSTEMLERİ'ni özetlersek:

1. Niteliksiz işgücünün değeri, yani olması gereken asgari ücret, yani ayda en az net 15.000TL, bütün ücret istemlerinde ortak taban alınmalıdır.
2. Bu ortak taban her üç ayda bir fiyat artışlarına göre ayarlanmalıdır.
3. Ortak tabana, nitelikli emeğin ve çocuk sayısının farkları eklenerek net ücret istemleri bulunmalıdır.
4. Ücret istemlerimiz net saptanmalıdır.
5. Yıllık izin ve bayramlarda en azından aynı ücret alınmalıdır.
6. Yakacak ödenekleri, ikramiye gibi hakların patronu lütf yapıyor gibi göstermemesi ve ücretleri düşürmede bir araç olarak kullanılmasını, bunların ücretlere ek haklar olarak elde edilmesini dikkat edilmelidir.
7. Sekiz saatlik iş günü
8. 36 saatlik bütün hafta sonu tatili
9. Fazla mesai kaldırılmalı
10. Fabrikada çalışan tüm işçilerin ortak toplantısında en bilinçli işçilerden seçilecek ve iş koşulları, işçi sağlığı, haksız işten çıkarmalar, işçiyeye küstah tutumlar, kadın-erkek işçiler arasında eşitsiz uygulamalar gibi konularla ilgilenen fabrika komitelerine işvereni cezalandırma yetkisi toplu sözleşmelerde de kabul ettirilmelidir.

Toplumsal gelişmenin bayrağını endüstri proletaryası taşıyor

İşbirlikçi tekelci burjuvazi, onun devleti, emperyalizme hir olmuş, tüm ülkeyi tek bir "holding"e dönüştürmüş, sömürüyor. Bu sömürü ilişkilerinin en açık ve net olduğu köşede endüstri proletaryası ile işbirlikçi tekelci burjuvazi yüz yüze geliyor. Böylece endüstri proletaryası tüm sömürülenlerin haklarını da savunma, onlara da kurtuluş yolunu gösterme ve kurtuluş için ortak savaş yönetme görevini alıyor. Emperyalizme ve işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşı toplumsal gelişmenin bayrağını taşıyor.

Endüstri proletaryası yalnızca kendi dar çıkarlarını savunarak, dört bir yanında yürüyen haksızlıklara, baskıya, sömürüye, zulme seyirci kalarak tarihsel görevini yerine getiremez. Öyle yaparsa kendi haklılığından, doğruluğundan kaybeder. Onun en büyük gücü, devrimciliği, yalnızca kendi üstündeki sömürünün değil her türlü haksızlığın, ezginin, sömürünün ardıcıl düşmanı olmaktır.

Bunun için proletaryaya toplu sözleşmelerde kendi adına, toplu sözleşme savaşlarında ise *tüm emekçi halk adına* sesini yükseltmelidir. Toplum sorunlarına proletaryanın somut, güncel çözümlerini duyurmalıdır:

1. Dolaylı vergiler kaldırılın
2. Vergi yükünün en büyük ağırlığını emekçiler taşıyor. Asgari geçim indirimi yılda 300.000 TL olmak üzere yeniden saptansın!
3. Saptanacak olan geçim indiriminin yukarıda kalan gelirler yüksek ve artan oranda değerlendirilsin.
4. İşverenlerden kesilecek özel bir vergiyle derhal tarım ve balıkçılığı da kapsayacak genel işsizlik sigortası kurulsun.
5. İşverenlerin SSK'ya olan borçları derhal ödensin. Bunun yanı sıra işverenlerden kesilecek özel bir vergiyle parasız sağlık hizmetleri geliştirilsin.
6. İşsizlik sigortası ve SSK, işçilerin yönetiminde olsun. Bunun için işçiler arasında her bölgede görevli komiteler seçilsin.
7. Çocuk emeği yasaklansın. Geçinehilmek için çocuğunu çalıştıran ailelere, işverenlerden kesilecek özel bir vergiyle oluşturulacak fondan çocuk sigortası hağlansın. Çocuk sigortasının yönetimini, her bölgede halkın seçeceği öğretmenler yapsın.
8. Vergi kaçakçılığını ve vergi yükünün fiyatlarına yansıtılmasını önlemek için tüm büyük işyerlerinde, bankalarda işçilerden ve ücretlilerden oluşan, gönüllü devrimci öğrencilerin de katılacakları *hesap denetim komiteleri* kurulsun. Bu komiteler vergi kaçakçılığını ortaya çıkarsın ve halka açıklansın.
9. Bulunmayan maddelerin dağıtımını kadın ve erkek işçilerden oluşacak *dağıtım komiteleri* yapsın. Bulunmayan malların dağıtımında tanınacak önceliklere bu komiteler karar versin. Dağıtım komiteleri aynı zamanda istifçiliği de ortaya çıkaracak, istifçileri halka duyursun.
10. Büyük topraklara ve bu toprakların sahiplerine ait araçlara el konsun. Bu toprakların ve makinelerin bir avuç büyük çiftlikçi yararına değil de tarım kesimindeki milyonlarca emekçinin ve genel olarak ülkenin yararına kullanımını, tarım işçileri, aç topraklı köylüden oluşan tarım komiteleri örgütlesin ve denetlesin.
11. Kürt halkı üzerindeki tüm ırkçı şoven haklar kırılın. Kürt ulusuna, ayrılma hakkı dahil, tüm demokratik hakları tanınsın.
12. En yüksek devlet memurunun maaşı en yüksek işçi ücretini geçmesin. En küçük memurun maaşı da işçilerin niteliksiz işgücünün karşılığı olarak saptayacakları ortak tabanın altına düşmesin.
13. Tüm emekçilere grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar tanınsın.
14. Amerikan ve NATO ülerine el konsun. Tüm üler, personeliyle birlikte boşaltılsın.
15. Türkiye Kıbrıs sorunundan tümüyle çekilsin.
16. Ortak Pazar'la olan tüm anlaşmalar kaldırılın.
17. Silâhlanma harcamaları durdurulsun. Sıkıyönetim yasası yürürlükten kaldırılın. Ordu dağı-

tılsın. Onun yerine halk silâhlandırılın. Böylece, örneğin 1979 bütçesinden en az bir 70 milyar TL işçilere yeni iş alanları açmak için kullanılsın, can güvenliği sağlansın, hesap denetim, dağıtım ve tarım komitelerinin çalışması önüne çıkabilecek engeller kaldırılmış olsun.

İstemlerimizi almak için ne yapmalıyız?

Buraya değin gerçekçi istem anlayışına ve istemlerimize değindik. Şimdi son bir soru kaldı. İstemlerimizi almak için ne yapmalıyız?

1. Burjuvazinin verebileceğini isteyelim diyenler, aynı zamanda, ekonomik bunalım, sıkıyönetim, faşist tirmanış olduğu için grev yapmayalım görüşünü savunuyorlar. Yerine de haşka birşey önermiyorlar.

Burada açıkça, savaşmayalım sonucu çıkıyor. Oysa savaşmazsak burjuvazinin bize, al bu da senin hakkın diyeceği yok. Şimdi sıkıyönetim ve faşist tirmanış var. Savaşmazsak yarın faşizmin kendisi olacak. O zaman bu görüşü bir kalemde silip atmak gerekiyor.

2. TKP işçi sınıfımıza savaşlarında öncülük etmekle yükümlüdür. Ancak bu yükümlülüğün yerine getirilmesine, parti içinde boy veren oportünizm engel oluyor.

Ülkemiz çok kritik günler yaşıyor. İşçi sınıfımız sert sınıf savaşlarının eşliğinde. Oportünizm net bir yol göstermiyor. Grev çıkılın mı, çıkılmasın mı? Savaşlara çıkılacaksa neler yapılmalı? Söylenenlerden çıkan en net sonuç, işçi sınıfımızı bekleyen savaşlarda yöneticiliği sendikalara bırakmaktır.

Oportünizm işçi sınıfımızın öncü müfrezesi, sınıf savaşlarında genel kurmayı olması gereken TKP'mizi, her gözlemci durumuna düşürüyor. Gözlemci kenara çekiliyor, iyi-kötü hazı durumları sıralıyor ve bekliyor.

Sert sınıf savaşlarına karşı bekleyişçi tutum takınılırken, seçimlerde "aktif" yer alıyoruz. Ne var ki o zaman, o "aktiflik" de sınıf savaşımının güncel görevleriyle bağlı olamıyor.

Bu durum, büyük bir tehlike taşıyor. Seçimlerde "aktif", sınıf savaşımının sorunlarında bekleyişçi, hulanlık tutum alan oportünizm, işçi sınıfımız eyleme çıktığı zaman da geri çekici, boğucu bir etki yapacaktır. Eylemde kararlılığı gölgeleyecektir.

Ülkemiz önemli günler yaşıyor. Eylemde kararsızlık, yarı gönüllülük "seriven"e götürür. Bunun için, tüm bilinçli işçiler, militanlar olarak TKP'mizin kararlı devrimci tutum alması yönünde yoğun ve hızlı bir savaş yürütmeliyiz.

Ve bu savaş yürütmek için de oportünizmin engellerini aşmalıyız, aşacağız. Oportünistler, hem sendikalarda tabanın söz ve karar sahibi olmasını "savunuyorlar", hem DISK'te ihraç kararlarının kaldırılmasından söz ediyorlar, hem de bakalım ne yapıyorlar:

Maden-İş'i *İşçinin Sesi*'ni yasaklama yönünde karar aldırıyorlar. Birakalım *İşçinin Sesi*'ni hir yana, bu en haşta Maden-İş'e, sendikal birliğe zarar verici bir davranıştır. DISK'in Maden-İş'e uyguladığı yöntemin aynısıdır. Maden-İş'i de bu yöntemi uygulamaya sürüklemek onu ilkesiz konulara götürür. Aynısını biz uygularsak nasıl savaşacağız DISK yönteminin çirkin yöntemlerine karşı? Böyle yöntemler uygulanırsa nerede kalır tabanın söz ve karar sahibi olması? Ve biz sendikalarda bile tabanın söz ve karar sahibi olmasından korkarsak, Türkiye'de tabanın söz, karar, erk sahibi olması için nasıl savaşabiliriz?

3. Gelelim bizim görüşümüze. Önce şunu açıkça koyalım. Evet bugün ekonomik bunalım, sıkıyönetim, faşist tirmanış var. Grev iyi bir silâhtır. Ama *iyi kullanılmassa* bu gibi durumlarda geri tepebilir. Lenin'in de belirttiği gibi, ekonomik bunalım varsa işverenler işçilerin greve gitmesini bile isteyebilirler. Böylece hem sendikamızın fonlarını eritirler, hem de toplu işten çıkarmalarıyla hiline işçileri atar, daha düşük ücretli işgücü alırlar. Aynı zamanda da sıkıyönetimle, ordusuyla polisleriyle saldırıya geçerler.

Öyleyse ne yapalım? İşte mantıklı burada ayrılır. Sarı sendikacı savaşmayalım diyor. Böyle önemli bir anda oportünizm bulanık tutum

alıyor. Savaşımı da "efendi", "uslu" biçimlere hapsedemeyecekler. Bilinçli işçi ise, aynen Lenin'in dediği gibi şöyle diyor: Evet, ekonomik bunalım sıkıyönetim, faşist tirmanış hepsi var. Ama bunların var oluşu geri çekilmemiz değil daha aktif savaşmamızı gerektirir! Bu görüş Maden-İş'in Gönen toplantısında işçi baş temsilcilerinin çoğunluğunun görüşüdür.

Evet, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve hükümet toplu işten çıkarma tehditleri savuruyor ve uyguluyor. Sıkıyönetim kenarda bekliyor. Nedir bunların amacı? İşçilerin, emekçilerin üzerindeki sömürüyü daha da artırmak. Son iki yılda yaşam koşullarımız zaten geriledi. Geri çekileceğimiz yer kalmadı. Öyleyse geri çekilmek söz konusu değildir. Bugün işçi sınıfımız ve tüm emekçiler için tek kurtuluş yolu aktif savaşmaktan geçiyor. Burjuvaziye "özveri" yok diyebilmek için özveriyle savaşmak zorundayız.

Tehditler karşısında ne önlem alacağız? Tekil grevlere gitmeyeceğiz. Yağbinlerce işçi için toplu sözleşme bağlanıyor, hazırlanacak. Hepsinin derdi ortak, düşmanı ortak. Ortak derdelerin ortak patlak vermemesi için burjuvazi sendikalar hareketi hõlmüş. Sendikal birlik çok önemlidir. Ancak bunu söylemek yetmez. Fabrika fabrika işçilere uzanmak gerek. "Kardeşim hak! Direnmezsek durumumuz daha kötü olacak. Haydi ortak istemler için ortak savaş!" demek gerek. Grev olabildiğince topluca çıkmak gerek.

Diyeelim greve olabildiğince toplu çıktık. Karşı taraf diye lim lovatı uyguladı. Ne yapacağız? Süklüm püklüm fabrikaları bırakıp çıkacak mıyız? Hayır. Sıkıyönetim var. Evet var. Öyleyse onu da dikkate alacağız. Örgütlü, disiplinli olacağız.

Evet Türkiye öyle bir durumdadır ki, greve çıkmak, grevde kararlı olmak, istemlerimizden ödün vermemek ve 15-16 Haziranları, Profiolan, geçmiş deneyleri düşünerek, yalnızca "grev"le kısıtlı kalmamak zorundayız. Bugün greve, savaşa çıkmamak 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmek demektir. Yalnızca, dar anlamda "grev"e çıkmak, sorunları sendikal düzeyde görmek yine 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmek demektir.

Gerçekçi istem anlayışı diyoruz, geliyor devrimde dayanıyor. Bugünkü ekonomik ve toplumsal bunalım altında, devrimci durumda en basit gerçekçi istemi bile gerçekleştirmenin yolu devrimci savaşımdır.

İstemlerimiz neler olmalıdır diyoruz. Olağan, basit bir istem ileri sürüyoruz. İşgücümüzün değerini ödeyin diyoruz. Yalnızca niteliksiz işgücünün değeri, yani olması gerekli asgari ücret olarak bile karşımıza net 15.000TL, net 20.000TL gibi rakamlar çıkıyor. Ekonomik bunalım gevemesi o denli kafaalara işlemleri ki hemen itiraz yükseliyor: "Deli misiniz siz?" diye. Biz deli değiliz. Bu düzen delirmiş. Rakamlar gerçekçi. Kapitalizmde bile olması gerekeni dile getiriyor. Gerçekçi olmayan Türkiye'deki düzendir! Ve biz bu gerçekçi rakamlara, ancak devrimle ulaşabiliriz. Onun için de veremeyecekse batsın, yıkılın bu düzen diyoruz.

İstemlerimizi nasıl alırsız? Tehditler, sıkıyönetimler var. Grevi çıkmayalım dese, yanacağız. Gerileme sürecinde bir adım daha gerisi düpedüz açlık, kırum. Grevi çıkalım diyoruz, bakıyoruz iş basit bir grevle de çözülüyor. Çünkü savaş tek tek fabrikalarda çalışan işçilerle o fabrikanın işvereni arasında kısıtlı değildir. Savaş alanı Türkiye'nin ekonomik toplumsal, siyasal yaşamının tümüdür.

Bunun için, işçi sınıfımız tüm Türkiye düzeyinde, tüm emekçilerin, sömürülenlerin, ezilenlerin haklarını vargüçüyle savunmalıdır. Toplu sözleşme şu fabrikada, bu fabrikada, ya da şu iş kolunda, bu iş kolunda değildir. Toplu sözleşme, toplu hesaplaşma Türkiye'dedir. Bu toplu hesaplaşmada 15-16 Haziranlarıyla, DGM dirençleri, Profiolan, MESS grevleriyle devrimci yeteneğini, yöneticiliğini kamtlamış olan proletaryaya tüm sömürülenlerin sözcüsüdür. Toplumsal gelişmenin bayrağıdır.

Bunun için, bilinçli işçiler olarak bir yandan sendikal birliği oluşturmak, hem de hızlı oluşturmak için fabrika fabrika tüm işçilere uzanacağız. Öte yandan hileceğiz ki hız bu savaşta birincil olarak sendikacı değil, partizanlar.